

בע"ח (חיפה) 18595-01-15 - ראובן שאולוב נ' פרקליטות מחוז חיפה

בע"ח (חיפה) 18595-01-15 - ראובן שאולוב ואח' נ' פרקליטות מחוז חיפה

בע"ח (חיפה) 18595-01-15

1. ראובן שאולוב

1. נטיק ישאייב

2. מיכאל יעקבישוילי

3. יפתח גבריאילוב

באמצעות ב"כ עו"ד ג' סגורן ואח'

נ ג ד

פרקליטות מחוז חיפה

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

בית משפט השלום בחיפה

[08.07.2015]

כב' השופט אחסאן כנעאן

החלטה

הבקשה

1. לפני בקשה להתיר למבקשים לעיין בחומר חקירה בהתאם להוראות סעיף 74(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, (נוסח

משולב) - תשמ"ב 1982 (להלן: "החוק").

2. נגד המבקשים הוגש כתב אישום במסגרת ת"פ 47731-10-14. האישום מייחס למבקשים ביצוע עבירות של

סחיטה באיומים, קשר לפשע, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים.

3. המבקשים עותרים בבקשתם לבית המשפט על מנת שיתיר להם לעיין בחומר חקירה הנוגע למתלונן והכולל רישום

הפלילי של המתלונן, רשימת תיקי מב"ד של המתלונן, כתבי בי דין ביחס למתלונן וכתבי אישום וגזרי דין.

4. לטענת המבקשים, עיון בחומר החקירה מגלה כי המתלונן הינו עבריין אשר ריצה בעברו עונש מאסר מאחורי סורג

ובריח.

5. המבקשים טועני לחפותם, משכך ועל מנת לברר זאת הם עותרים לחשיפת החומר לעיל אשר יש בו בכדי לסייע

להם בהגנתם ולהוכיח את חפותם כדבעי.

6. המשיבה, מתנגדת לחשיפת החומר שכן לדידה אין עסקין בחומר העונה על הגדרת "חומר חקירה" כהגדרתו בפסיקה והחוק.
7. מוסיפה המשיבה, כי כל אשר חפצים המבקשים, הוא מסע דייג אחר ראיות אשר לא נועדו לאישום ענייננו, כאשר העברת החומר יש בו משום לפגוע בפרטיות המתלון. דיון והכרעה
8. לאחר עיון בבקשה ובתגובה, נחה דעתי כי דין הבקשה להתקבל ברובה כפי שאפרט להלן . המסגרת הנורמטיבית
9. הבקשה שהוגשה לפניי הינה מכוח הוראות סעיף 74 לחוק, שעניינו עיון ב"חומר חקירה". תכליתה של זכות העיון של נאשם בחומר חקירה הינה לאפשר לנאשם לממש את זכותו להליך משפטי צודק והוגן. (ראו: בש"פ 4481/00 יחזקאלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (5) 245, (להלן: "עניין יחזקאלי").
- עיון בחומר חקירה הינו מעין כלי אשר בא לתת לנאשם הזדמנות נאותה להכין את הגנתו כנגד האישומים המיוחסים לו. על מנת לשרת תכלית זו, בית המשפט העליון, העניק פרשנות רחבה למונח "חומר חקירה". (בעניין זה ראו: בש"פ 8406/12 אלמוני נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 03.12.2012, (להלן: "עניין אלמוני"), בש"פ 9322/99 מסארווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (1), 380,376, (להלן: "עניין מסארווה"), בש"פ 3099/98 אברהמי נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 23.02.2009, פסקאות 6-7 להחלטת כב' השופט ח' מלצר, (להלן: "עניין אברהמי").
- מיותר לציין כי ההלכה בעניין קבלת חומר חקירתי ישימה גם לגבי מסמכים אשר אינם נמצאים, פיזית, בתיק החקירה, אך מצויים בשליטתן של רשויות החקירה, (ראו בש"פ 8555/06 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 9.11.2006, בש"פ 8294/03 מקסימוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(1), 49).
- מבחן העזר העיקרי אשר מנחה את בית המשפט לצורך ההכרעה בשאלה מה ייחשב כ"חומר חקירה" ומה יוחרג ממטריה זו, הינו מבחן הרלוונטיות, שגם לו ניתנה פרשנות רחבה בפסיקה, כך שאם מדובר בחומר שהרלוונטיות שלו עקיפה ואפילו רחוקה, כל עוד יכול הסנגור להצביע על "קצה חוט", תינתן זכות העיון. (ראו עניין מסארווה בעמ' 381, בג"צ 1885/91 צוברי נ' פרקליטות מחוז תל אביב, פ"ד מה (3), 633,630, (להלן: "עניין צוברי"), בג"צ 9264/04 מדינת ישראל נ' בימ"ש שלום בירושלים, פ"ד ס(1) 388,360).
- בעניין צוברי נקבע:
- "כל ראייה העשויה להיות רלבנטית לשאלות העומדות להכרעה במשפט, במישרין או בעקיפין, בין שהיא תומכת בגירסת התביעה ובין שהיא לכאורה עומדת בסתירה לה, ובין שהיא נראית ניטרלית לגבי השאלות השנויות במחלוקת" 10. בשים לב לאמור לעיל, נקבע לא אחת כי גם להגדרתו הרחבה של "חומר חקירה" יש גבולות, כך שאין מרחיבים את גבולות מבחן הרלוונטיות לכדי ראיות שחשיבותן ונגיעתן לאישום הפלילי הספציפי הינה שולית ורחוקה מדי, (ראו עניין אברהמי). בית המשפט לא יתיר מה שהוגדר כ"מסע דייג" על סמך השערות כאלה או אחרות שמא החומר עשוי לסייע בהגנת הנאשם, (ראו בג"צ 233/85 עלי אלהוזייל נ' משטרת ישראל, פ"ד לט(4) 124, (להלן: "עניין אלהוזייל").
- מן הכלל אל הפרט
11. (א) הגישה בעניין הרישום הפלילי של עדי התביעה, אשר נדון לא אחת בבית המשפט העליון, זהה לגישה הכללית בדבר עיון ב"חומר חקירה". היינו ההכרעה הינה על בסיס מבחן הרלוונטיות, תוך פירוש רחב אך לא נטול גבולות (ראו עניין אלמוני). בכלל זה, יש לאזן בין התכלית שעומדת בבסיס זכות העיון שבאה על מנת לזכות את הנאשם בניהול הליך הוגן, לבין תכליות אחרות אשר עומדות בבסיס המרשם כגון תכלית השיקום של העברין ושמירה על פרטיותו במסגרת הליכים אחרים, (ראו עניין אלמוני; בש"פ 5881/06 בניזרי נ' מדינת ישראל, פורסם ביום 07.02.2007, לגישה מורחבת בעניין זה ראו עניין יחזקאלי).
- ביישום ההלכות שנקבעו בבית המשפט העליון ובמיוחד הגישה בעניין יחזקאלי, יוצא אפוא כי הרישום הפלילי של מתלון הינו רלוונטי ועשוי לסייע להגנת הנאשם עת הוא בא לתקוף את מהימנותו כעד תביעה. כן נקבע כי, זכות הנאשם למשפט הוגן וצודק הינה זכות שעולה במשקלה על הזכות לפרטיות של שעברין. משפט הוגן הוא תנאי לעשיית צדק, והוא כשלעצמו אינטרס ציבורי בעל משקל כבד (שם עמ' 250).
- בענייננו לאחר עיון בתיק החקירות חלק מהמסכת הראייתית נסמכת על עדותו בעל פה של המתלון שהינו עד מרכזי בתיק. לכן מן הסתם בית משפט שידון בתיק העיקרי יהיה מחויב לעמוד על מהימנותו של המתלון וכחלק ממהימנות זו חיוני שבידי ההגנה יהיה חלק מהרישום הפלילי שלו. אמנם בתיק קיימות ראיות אחרות כגון הקלטות והאזנות סתר התומכות בגרסת המתלון אך ראיות אלו אינן משלימות ומכסות את מלוא התמונה העובדתית ועדין יהיה צורך להתייחס למהימנות המתלון.

במבחן האיזון זכותו לפרטיות של המתלונן נסוגה מפני זכות המבקשים לניהול משפט צודק והוגן. משכך, אני מורה למשיבה להעביר לעיון המבקשים את המרשם הפלילי של המתלונן.

(ב) רשימת תיקי מב"ד : חרף הגישה המרחיבה בעניין חומר החקירה, גבולות הזכות נעצרים ונבלמים בעניין תיקי מב"דים. כידוע, שופט המעצר נחשף לתיקי המב"דים, אם כי הוא מחויב להזהיר את עצמו פן יושפע מרישומים אלו. בשים לב לכך שההליך במעצר מנוהל בשיטת הקלפים הפתוחים לעומת שופט שדן בתיק העיקרי. בעניין זה יפים בעיני דברי כב' השופט רובינשטיין בבש"פ 6718/06:

"[...] על בית המשפט להזהיר עצמו כי משמעות קיומו של מב"ד והמדובר ככלל ברמה של כותרת בפלט המחשב אינה שיש בדברים קושט דברי אמת [...] על כן, הכלל הוא כי פלט מחשב בדבר מבד"ים לא יוגש".

(בש"פ 6718/06 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 27.08.2006; ראה גם: בש"פ 8934/06 מדינת ישראל נ' קוסטנטין שומסקי, ניתן ביום 5.11.2006; בש"פ 8896/06 ניסים בוסקילה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 7.11.2006).

אם תיקים אלו הוחרגו מהדיונים הראשוניים במעצר החשוד, כאשר בדיונים אלו בית המשפט מזהיר את עצמו שאין משמעות לרישום זה ואמינותו, קל וחומר שאין להם רלוונטיות ביחס לנאשמים אשר מבקשים לעיין בהם על מנת להוכיח הגנה אפשרית, שכן על כך נאמר "מסע דייג קלאסי".

אשר על כן, אני דוחה את הבקשה ביחס למתן זכות עיון במב"דים.

(ג) כתבי אישום אשר הוגשו כנגד המתלונן, הכרעת דין וגזרי דין: לאחר שהוריתי על מתן זכות עיון ברישום הפלילי, תינתן הזכות גם לעיון בכתבי האישום שהוגשו, הכרעת דין וגזרי הדין. לטעמי, על מנת לסייע לנאשמים בהגנתם כדבעי יש צורך שתינתן הזכות לעיין גם בהכרעת הדין וגזרי הדין וגם בכתב האישום, שכן מתוך אלה ניתן ללמוד על מהימנות המתלונן.

אוסף כי, לטעמי אין משמעות לזכות לעיין ברישום הפלילי מבלי שניתנה הזכות לעיין בפסק הדין החלוט שמבסס את אותו רישום. זכות העיון במקרה כזה, באה לשרת את חקר האמת, שכן יתכן רישום פלילי כזה או אחר, שתינתן לו משמעות ראייתית אחרת במסגרת הכרעת הדין, דבר אשר משליך אור על מהימנות ועובדות אחרות אשר יש בהן בכדי לשרת את חקר האמת.

שימת לב המשיבה מופנית לכך, כי יש צורך בהסתרת פרטי זיהוי של צדדי ג' או כל פרט שעלול לפגוע בפרטיותם של מי מאלה שאינם מעברבים בפרשה עניינו.

סוף דבר

12. הבקשה מתקבלת בחלקה כמפורט לעיל.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק מההחלטה לבאי כח הצדדים.

בא כח המשיבה רשאי לשלוח נציג ללשכתי לצורך קבלת תיק החקירה בחזרה.

ניתנה היום, כ"א תמוז תשע"ה, 08 יולי 2015, בהעדר הצדדים.